

РІЧНИЦІ. ПАМ'ЯТНІ ДАТИ

УДК 821.161.2.09:801.6] І. Качуровський(092)

СВІТЛИЙ ПАМ'ЯТІ ІГОРЯ КАЧУРОВСЬКОГО: ГЕОГРАФІЯ ДОЛІ І ТВОРЧОСТІ

Наталія ДЬОМОВА, Софія КУЛИНИЧ

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
кафедра перекладознавства і контрастивної лінгвістики ім. Григорія Кочура,
вул. Університетська, 1, Львів, Україна, 79000*

Розглянуто життя, творчості та перекладної і літературознавчої діяльності Ігоря Качуровського. Увагу зосереджено на багатоаспектності його творчих та наукових здобутків, особливостях його поетичних та прозових творів, а також приналежності до певних поетичних та перекладацьких шкіл. Представлено аналіз основних перекладних та віршознавчих праць Ігоря Качуровського.

Ключові слова: літературознавство, неокласицизм, просодія, фоніка, строфіка, поетичний та прозовий переклад.

Постать Ігоря Васильовича Качуровського дуже багатогранна – поет, прозаїк, перекладач, редактор, радіожурналіст, викладач, віршознавець, літературний критик та автор підручників, а також упорядник хрестоматій. Михайло Слабошпицький у передмові до «Променистих силуетів», перевиданих 2008 року у видавничому домі «Києво-Могилянська академія», назвав Ігоря Качуровського «однаково беззаперечним авторитетом у критиці, літературознавстві, теорії літератури, перекладацтві та в поезії і прозі» [14, с. 7]. Володимир Базилевський порівняв його творчість із «єдиною вивершеною будівлею, де поезія тільки один із поверхів. Решта проза, переклади, літературознавство, теорія літератури, критика. А ще педагогічна діяльність, пов'язана передусім з освоєнням потужного материка західноєвропейських літератур» [1, с. 8]. Не можна не погодитися з тим, що він досяг справжніх вершин в українській літературі та літературознавстві, залишивши по собі воістину унікальний доробок [6, с. 274]. Як же він зумів за одне людське життя стільки встигнути? Де черпав сили на такий розмах?

Ігорю Васильовичу Качуровському випав важкий і тернистий шлях. Народився він на Чернігівщині 1 вересня 1918 року у сім'ї високоосвічених інтелігентів, яких на той час відкрито недолюбували. Можна сказати, що прийшов він у світ не в тому місці і не в той час, адже зовсім скоро розпочнуться всемасштабні переслідування, репресії та інші прояви знуцання та глуму над цвітом української нації під голосним закликом

«розкуркулення». Залишаючи надбане довгими роками і чесною працею майно та щодуху втікаючи від вірної смерті до сусідньої ворожої Росії, малий Ігор намагався закарбувати в пам'яті той мальовничий куточок села Крути, в якому промайнуло його дитинство.

На щастя, сім'ї Качуровських таки вдалося уникнути переслідувань. Вони оселяються в місті Курськ, де юнак закінчив десятирічну школу та вступив до місцевого педагогічного інституту [22, с. 74]. Саме тут, у Курську, Ігор уперше дізнався та перейнявся творчістю неокласиків, послідовником яких, невдовзі став і сам. Літературному та культурному просвітленню в цей період, Ігор Качуровський завдячує своїм викладачам – Борису Ярху та Петру Одарченку, котрі «прищепили йому смак до перекладацтва, від них він вперше почув про Миколу Зерова, познайомився з його творами» [14, с. 9].

Розквіт свого життя І. Качуровський охрестив «юністю бездомною, що в чужинному світі минула» [1, с. 8]. Можна лише здогадуватися, якою невимовною була його радість, коли в 1942 році, з початком війни, Качуровські вирішують повернутися на батьківщину, в рідне село Крути. Картина, яку вони тут побачили, була зовсім іншою ніж та, яку бачили у своїх снах. У краях, одна лише згадка про які так довго зігрівала їхнє серце на чужині, не можна було й погомоніти про тяжкі часи зі своїми старими знайомими, адже їх також спіткала важка доля – одні стали жертвами голоду, інших виселили в процесі розкуркулення. Згодом, спогади про цей період свого життя Ігор Качуровський висвітлить у першій в українській літературі поемі, в якій осмислено трагедію Голодомору 1932–1933 років з огляду на українську історію («Село» [16]), а також в автобіографічній діалогії «Шлях невідомого» та «Дім над кручею».

Саме в останніх двох творах Ігор Качуровський – вустами головного героя, який не має жодного бажання захищати «загарбників-визволителів» – виразив образу на тоталітарний режим. Сніжана Жигун, аналізуючи діалогію, наголосила: «Головний герой “Шляху невідомого”, що вважає для себе аморальним захищати у Другій світовій війні лад, який розкуркулив і знищив його родину, замість йти на війну, вирушає через розірваний фронт у рідне село, де не був понад 10 років» [4, с. 135]. Герой, мабуть, подібно до Ігоря Качуровського, прагне свободи та вірності своєму народові, а не служби та потурань двом могутнім тоталітарним ідеологіям, між якими опинився. Зрештою, наприкінці твору протагоністові вдається повернутися до рідного дому: «Серце моє застукало нестримно, і радістю, доти незнаною, пройнялося моє єство... Мене впізнали... Я переконався, що всі мої вчорашні хворі сумніви були безпідставні і що я дійсно – в своєму селі» [19, с. 153].

Утім, Ігор Качуровський ніколи не був засліпленим мріями романтиком, розуміючи, що стіни (хоч які рідні) не вбережуть у такий час від небезпеки, що чигала на кожному кроці. Тому історія боротьби не завершується зі щасливим поверненням – і в метафоричному «Домі над кручею» героєві не уникнути відчуття тривоги і передчувань недоброго [9]. Цікаво, що автор жодного разу не згадує у діалогії топографічних назв, ані справжніх імен. Як слушно підмітила Сніжана Жигун, «від дому над кручею герой починає шлях у невідомість. Попри те, що твір пишеться через 20 років після зображуваних подій, немає жодних вказівок, яке життя знайшов герой на еміграції» [4, с. 136].

Знаємо зате, як складалася доля самого Ігоря Качуровського. Залишивши назавжди рідні Крути, сім'я певний час жила у Словаччині, згодом оселилася в Каринтії (Австрія). У цей період Ігореві Качуровському потрапив до рук твір «Орлеанська діва» Вольтера в перекладі Максима Рильського, котрий навернув вчорашнього студента Російського вишу та автора російськомовних віршів в лоно «класичних засад школи Зерова, до поезії української і її високих стильових реєстрах» [6, с. 274]. Тут же, в Каринтії, побачила світ перша поетична книга Ігоря Качуровського – «Над світлим джерелом» (1948).

Володимир Базилевський, захоплюючись красою цієї поезії, назвав Ігоря Васильовича «останнім із неокласиків, чия поезія прямо пов'язана з п'ятірним гроном» [1, с. 8]. Справді, вже у назві поетичної збірки Ігоря Качуровського простежуються чіткі паралелі із неокласиками (згадаймо «Adfontes» Миколи Зерова), а окремі рядки так яскраво перегукуються з творами тих, котрі «не діждались від слави вінця» [15, с. 90]:

*До Срібної ріки живі опали
До зелені, до сонця, до води* [15, с. 92].

Поезія Ігоря Качуровського рясніє і оспіваними неокласиками міфологічним мотивами та образами:

*І раз у раз Едіп ставав царем
Проводила дочка сліпця за руки* [15, с. 35].

У своїх віршах Ігор Качуровський низько вклоняється природі, возвеличує її красу в найдрібніших деталях: «Взеленій сукні йде весна...» [7, с. 14]; «Синявка фіалково зацвіте...» [15, с. 67]. Поезія його унікальна, свіжа та невимушена.

Вірний неокласикам Ігор Качуровський залишився й у формі. Його сонети вражають образним розмаїттям. Міфологічні сюжети, історичні факти та різного роду топоніми, котрі свідчать про надзвичайно багатий внутрішній світ та глибокі фонові знання поета, представлені у зовсім новому світлі та, без сумніву, апелюють до читача:

*Це острів Квітів, що в старі віки
(Про них уже і пам'ять скоро зникне)
Знайшли знезацька кельтські моряки,
Шукаючи Блаженної країни* [15, с. 34].

Утім, чи то «шукаючи Блаженної країни», чи під тиском обставин, Ігор Качуровський не залишився в Австрії. Життєва стежина завела його до далекої Аргентини, де молодого поета ніхто не чекав з розпростертими обіймами. Він не соромився важкої роботи, працював чорноробом, вантажником, робітником портової залізниці, асфальтував вулиці, проте йому таки вдавалося знаходити вільну хвилинку, аби продовжувати опановувати іспанську мову та не покидати літературної роботи [14, с. 10]. Невдовзі Ігорю випала нагода стати вільним слухачем, а згодом – і викладачем Графотехічного інституту, Католицького університету та університету Спасителя в Буенос-Айресі, де він читав курси давньослов'янської мови та літератури, а також російської літератури.

Перебуваючи далеко на чужині, Ігор Качуровський не самотній, він підтримував тісні зв'язки з Михайлом Орестом, Іваном Багряним, Миколою Глобенком та ін. [2]. Він став одним із членів-засновників об'єднання українських письменників (ОУП) «Слово», яке утворилося в січні 1957 року в Нью-Йорку. Серед організаторів та учасників цього об'єднання були такі світочі української діаспори як Василь Барка, Богдан Бойчук, Святослав Гординський, Євген Маланок, Юрій Шевельов (Шерех) та ін. Цей період є особливо плідним у творчому житті Ігоря Качуровського, адже друком виходять його книжки: збірка поезій «В далекій гавані» (1956), монографія «Новела як жанр» (1958), повість «Залізний куркуль» (1959), диалогія «Шлях невідомого» і «Дім над кручею» (1966) [14, с. 10].

Після повернення до Європи, яке відбулося в 1969 році, Ігор Качуровський оселяється в Мюнхені, де, за його словами, для нього настало «людське життя» [22, с. 75]. Тут йому вдалося дихати на повні груди та відкривати перед собою нові горизонти. Ігор Качуровський вміло поєднує роботу в літературній редакції радіо «Свобода» з викладацькою роботою в Українському вільному університеті (УВУ). Саме в цьому університеті він захистив докторську дисертацію на тему: «Давні слов'янські вірування і їх зв'язок з індо-іранськими релігіями», а у 1982 році став професором філософського факультету УВУ [20].

Географія всіх подорожей Ігоря Васильовича Качуровського простежується і в його перекладацькому та літературознавчому доробку, адже писав літературознавчі розвідки не лише українською, а й французькою та німецькою мовами (а оригінальні поезії – крім української, ще й російською та іспанською мовами). За роки, проведені в далекій Аргентині, він став, певно, одним із найбільших українських знавців і перекладачів іберійської та іberoамериканської поезії [14, с. 9–10]. Окрім іспанської, перекладав Ігор Качуровський також із португальської, каталанської, англійської, італійської, німецької, французької, ірландської, арабської, китайської, латинської, польської, чеської, сербохорватської, церковнослов'янської, російської та білоруської мов, а також – із української на російську. Серед основних перекладацьких здобутків Ігоря Качуровського маємо переклади і прозові, і поетичні, і драматичні:

- Нобелівська лекція з літератури Олександра Солженіцина (1973);
- «Вибране» Франческо Петрарки (1982);
- «Золота галузка» (1991);
- «Окно в украинскую поэзию» (1997);
- «Стежка кризь безмір»: Сто німецьких поезій (750–1950) (2000);
- «Човен без рибалки» (2000);
- «Круг понадземний» (2007);
- «Пісня про Ролянда» (2008).

Поетичні переклади Ігор Качуровський вмщував у окремі розділи більшості своїх поетичних збірок, які з'являлися друком ще із 1948 року та до 2013 року, коли у Львові вийшла підсумкова збірка вибраних поезій митця – «Лірика» [11], за редакцією Володимира Базилевського та Олени О'Лір (творчий псевдонім Олени Бросаліної). Цитуючи самого Ігоря Васильовича, «...публікація перекладу на сторінках журналу,

неперіодичного збірника, календаря-альманаху, а тим гірше – газети, за рідкими винятками, зумовлює його долю – проминути безслідно. Більше шансів зберегтися має вміщення в збірці поезій певного автора окремого циклу перекладів» [13, с. 110]. Вірний цьому принципу, лише до однієї своєї поетичної збірки («Осінні пізньоцвіти», Київ, 2000) автор не долучив до розділу з поетичними перекладами.

Тому не дивно, що першою у вищенаведеному невеличкому хронологічному списку стоїть прозовий переклад з російської на українську «Нобелівської лекції» Олександра Солженіцина, що вийшла окремою книжечкою 1973 року (Новий Ульм).

Утім, вже у 1982 році вийшов цілий том перекладів Ігоря Качуровського з Франческо Петрарки – і то, з ґрунтовним літературним портретом цього італійського поета. Важливе це видання і з погляду історії перекладу, адже тут Ігор Качуровський подав докладний аналіз усієї історії перекладів Франческо Петрарки на Україні, починаючи ще від Пантелеймона Куліша та Івана Стешенка [14, с. 12].

Наступна вагома перекладна книга за авторством Ігоря Качуровського з'явилася у 1991 році – антологія іберійської та іberoамериканської поезії «Золота галузка» [5]. Ця білінґва представляє оригінальні вірші та переклади чи не з усіх видатних поетів іспаномовного, португаломовного та каталомовного світів. І знову ж таки, Ігор Качуровський не обмежився самими лише перекладами, адже, як зазначив Михайло Слабошпицький, про багатьох перекладених авторів у Ігоря Качуровського є і друковані літературознавчі розвідки [14, с. 12].

Ще одна перекладна антологія – «Окно в українську поезію» – містить переклади Ігоря Васильовича із української на російську мову таких поетів, як Павло Тичина, Юрій Клен, Максим Рильський, Микола Зеров, Михайло Орест, Олена Теліга та інших. Адже Ігор Качуровський прагнув не лише познайомити російськомовного читача з українською поезією, а, за власним зізнанням, не міг не перекладати улюблену поезію («Він не раз повторював, що для нього є два способи скласти вдячність улюбленому поетові: вивчити його твір напам'ять чи перекласти його» [6, с. 275]).

«Стежка крізь безмір»: Сто німецьких поезій (750'1950) [23], що вийшла 2000 року – це вже уклін Качуровського-перекладача улюбленим німецькомовним поетам: Гете й Шиллеру, Людвігу Улянду та Йозефу фон Айхендорфу, а також маловідомим в Україні Аннетті фон Дросте-Гюльсгоф, принцу Емілію фон Шенайх-Кароляті [20, с. 34].

«Човен без рибалки» – це переклад Ігоря Качуровського з іспанської п'єси Алехандро Касони, виданий у Буенос-Айресі 2000 року, а наступний у списку «Круг понадземний: Світова поезія від VI по XX ст.: Переклади» – це вагоме підсумкове видання перекладів уже не з окремих мов чи літератур, а світової поезії загалом. Ця антологія охоплює як уже згадані «Вибране» Франческо Петрарки, «Золоту галузку», «Окно в українську поезію» та «Стежку крізь безмір», так і багато інших старих та нових перекладів Ігоря Качуровського і містить загалом близько 670 перекладних поезій та поетичних фрагментів понад 350 авторів у перекладі з 23 старих і нових мов [10].

І останнім серед вагомих перекладацьких здобутків Ігоря Качуровського відзначимо переклад «Пісні про Ролянда» (Львів, 2008), виконаний зі старофранцузької цезурованим десятискладовиком, оздобленим асонансами, який Олена Бросаліна (О'Лір) слушно

назвала «подвигом», адже це перший український переклад цього твору, виконаний розміром оригіналу, а не звичайним білим п'ятистоповим ямбом [20, с. 33].

Коли вже говоримо про переклади, варто згадати, що перекладали і твори самого Ігоря Васильовича Качуровського. Зокрема, прозовий твір Ігоря Качуровського «Шлях невідомого» переклав на англійську Юрій Ткач. Переклад вийшов у Австралії та увійшов до списку рекомендованої світової літератури для школярів і студентів. Інший роман Ігоря Качуровського, «По той бік безодні», англійською переклала Лідія Качуровська. Цікаво, що цей переклад уперше побачив світ на сторінках індійського англомовного журналу «Urania» 1987 року, згодом його було надруковано в часопису «New Days» у Торонто – тоді як українською мовою цей твір вийшов друком лише 1994 року в івано-франківському журналі «Перевал» [21, с. 13]. Низку поетичних творів Ігоря Качуровського у перекладі на російську, білоруську, польську, англійську, німецьку, іспанську, португальську та румунську мови представлено у його підсумковій поетичній збірці «Лірика» [11].

Сам Ігор Качуровський вважав себе представником перекладацької школи Миколи Зерова, на противагу школі нью-йоркської групи, яка «орієнтується на теорію й практику сучасного західного перекладацтва, відтворюючи лише зміст та ігноруючи такі явища, як рима й розмір» [13, с. 113]. І справді, Ігор Качуровський у всіх своїх іпостасях – поета, перекладача, літературознавця – високо цінував так звані «формальні особливості» вірша. Як зазначила Олена Бросаліна, «у метриці він найвище цінує широту метричного репертуару, наголошуючи на невичерпних можливостях, які розкриває перед поетом силабо-тонічна система версифікації; у строфіці – різноманітність строфічних форм і зокрема застосування канонізованих строф (риса, притаманна поетиці французьких парнасців і київських неокласиків); у фоніці – помірність і водночас майстерність звукової інструментації, а якщо говорити про риму – точність римового співзвуччя, а також оригінальність, глибину і багатство, що зумовлюють його високу естетичну вартість» [2, с. 9]. Особлива увага Ігоря Качуровського до особливостей просодії в поетичному творі (тут тлумачимо просодію за Девідом Кристалом – як спосіб організації поетичного мовлення, що охоплює характеристику та аналіз всієї структури вірша, а отже строфічну будову, ритм, метрику та фонічні особливості [25, с. 393]) в його перекладацькій діяльності призводить до дотримання перекладачем принципів еквілінеарності, еквістрофічності, еквіметричності та відтворенні фонічних особливостей оригіналу – яскравим прикладом тут, мабуть, слугуватиме вже згаданий переклад «Пісні про Ролянда». Пояснюється це не лише тонким слухом та поетичним чуттям Ігоря Качуровського, притаманним йому як доброму поетові, але і глибоким розумінням принципів та механізмів віршування. Цитуючи «Самовітальну промову» Ігоря Качуровського, прочитану ним в УВУ 23 липня 2003 року, Олена Бросаліна згадує, що інтерес Ігоря Васильовича до віршознавства зародився ще у шкільні його роки, а перший «довідник» із «Розмірів силабо-тонічної системи» автор упорядкував ще у десятому класі [3, с. 4]. «Прихильник порівняльно-статистичного методу в літературознавстві» [17, с. 7] та викладач курсу з віршознавства у мюнхенському Українському Вільному Університеті, Ігор Качуровський не облишив своє захоплення

віршознавством і став автором ґрунтовних теоретичних праць у цій галузі, поєднуючи і суто науковий історичний аналіз, і практичний досвід поета та прозаїка, і порівняльний погляд перекладача:

- «Строфіка» (1967);
- «Фоніка» (1984);
- «Нарис компаративної метрики» (1985);
- «Стилістика» (1994–1995);
- «Генерика і архітектоніка» (2005, 2008).

«Строфіка», видана у Мюнхені 1967 року, стала першою в українській літературі та однією з перших у світовій віршознавчій літературі монографією про строфу [17]. Важливо, що автор тут розглянув український вірш не ізольовано, а на тлі світової поезії, як її невід’ємну і невідривну частину, доповнюючи теоретичні виклади багатим ілюстративним матеріалом.

Разом із двома наступними монографіями, виданими так само в Мюнхені («Фоніка», 1984 року та «Нарис компаративної метрики» 1985 року), «Строфіка» становить триптих – курс лекцій із «Віршознавства» за авторством Ігоря Качуровського, що своєю чергою входить до загального курсу «Поетики і Стилістики». Крім «Віршознавства», до цього загального курсу входять ще два: «Основи аналізу мовних форм» та «Генерика й Архітектоніка» [18, с. 7]. Насправді, першою частиною вищезгаданого триптиху є «Нарис компаративної метрики», а «Строфіка», яка єдина свого часу вийшла окремою монографією, теоретично мала би вийти останньою. Втім, у 1994 році увесь триптих було перевидано.

Наступний – після фоніки, метрики та строфіки – рівень у віршознавчому аналізі Ігор Качуровський описав у підручнику зі «Стилістики» («Основи аналізу мовних форм»), що охоплює «Лексику» та «Фігуру і тропи», а ще наступний рівень – досліджував у праці «Генерика і архітектоніка», дві книги якої вийшли у Видавничому домі «Києво-Могилянська академія» (2005 і 2008 року відповідно). І останній рівень – власне поетику у вузькому значенні – Ігор Васильович досліджував у своєму габілітаційному дослідженні на право займати посаду доцента «Головні функції літератури», з якої, як відзначала О. Бросаліна, на 2008 рік надруковано було лише розділ про ескапізм у літературі [3, с. 8].

Не можемо, звісно, не згадати і працю Ігоря Качуровського «Променисті силівети». Видана вперше 2002 року у монографічній серії УВУ (Мюнхен), у 2006 році ця збірка літературознавчих розвідок, лекцій, есеїв, розвідок, доповідей та статей була перевидана та принесла авторові Шевченківську премію [14]. Сюди ж увійшло багато матеріалів, присвячених проблемам перекладу, а також поколінню Другої світової війни в літературі діаспори. Серед інших нагород, присуджених Ігореві Качуровському, варто іще назвати премію ім. М. Рильського за перекладацьку діяльність (1994), а також премію ім. В. Свідзинського за лірику (2005).

Щодо решти вагомих праць, то чекає ще свого видавця книга «Бесіди про українське письменство», що містить понад дві тисячі радіобесід, які Ігор Качуровський підготував за майже два десятки років роботи радіожурналістом [22, с. 75].

На завершення цієї далеко не всеохопної розвідки, зазначимо тільки, що кожен пласт діяльності Ігоря Качуровського – це не лише окремий напрям у багатовекторній сфері інтересів автора, це втілення довершеної майстерності, якої вдається досягти далеко не кожному, навіть в одному, вузькоспеціалізованому напрямі.

Ігор Качуровський відійшов у вічність 18 липня 2013 року у Мюнхені, де прожив 44 роки свого життя. Кризь призму поглядів автора на мистецтво як «позачасове та екстериторіальне» [2, с. 10] цілком можна розглядати і його власний доробок – не лише прозовий та поетичний, але і перекладний та науковий. Віримо, що на черзі не лише публікації та перевидання науково-творчої спадщини Ігоря Качуровського, але і ґрунтовні дослідження та осмислення його чи не унікального за обсягом та багатоаспектністю генія.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. *Базилевський В.* Ігор Качуровський (р. н. 1918): Дійсність і уява / Володимир Базилевський // Слово «Просвіти». – 2012. – 19–25 квітня. – С. 8–9.
2. *Бросаліна О.* Художньо-естетичні засади неокласицизму і творчість Михайла Ореста та Ігоря Качуровського : автореф. дис. канд. філолог.: 10.01.06 – теорія літератури / Олена Бросаліна. – Київ, 2003. – 18 с.
3. Віршознавчий семінар з нагоди 90-річчя від дня народження Ігоря Качуровського : зб. наук. праць. – Київ : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. – 81 с.
4. *Жигун С.* Хронотоп та жанрова специфіка дилогії «Шлях невідомого» та «Дім над кручею» І. Качуровського / Сніжана Жигун // Літературознавчі обрії. Праці молодих вчених. – Київ, 2010. – Вип. 18. – С. 134–140.
5. Золота галузка : антологія іберійської та іberoамериканської поезії / Ігор Качуровський. – Буенос Айрес : Вид-во Ю. Середяка, 1991. – 108 с.
6. Ігор Качуровський. Inmemoriam // Всесвіт. – 2013. – № 7–8. – С. 274–275.
7. Качуровський І. В далекій гавані / Ігор Качуровський. . – Нью-Йорк-Буенос-Айрес : Об'єднання українських письменників «СЛОВО», 1956. – 87 с.
8. *Качуровський І.* Генерика і архітектоніка / Ігор Качуровський. – Київ, 2005. – Кн. 1 : Література європейського Середньовіччя. – 382 с.
9. *Качуровський І.* Дім над кручею / Ігор Качуровський. – Мюнхен : Дніпрова хвиля, 1966. – 267 с.
10. *Качуровський І.* Круг понадземний: Світова поезія від VI по XX ст. : переклади / Ігор Качуровський. – Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2007. – 528 с.
11. *Качуровський І.* Лірика / Ігор Качуровський ; за ред. Володимира Базилевського та Олени О'Лір. – Львів : Астролія, 2013. – 384 с.
12. *Качуровський І.* Основи аналізу мовних форм: (Стилістика) : у 2 ч. Ч. 2: Фігури і тропи / Ігор Качуровський. – Мюнхен-Київ, 1995. – 236 с.
13. Качуровський І. Перекладачі української діаспори / Ігор Качуровський // Всесвіт. – 1991. – № 11. – С. 109–113.
14. Качуровський І. Променисті силуети : лекції, доповіді, статті, есеї, розвідки / Ігор Качуровський. – Київ : КМ Академія, 2008. – 767 с.
15. *Качуровський І.* Свічада вічності: Лірика / Ігор Качуровський. – Мюнхен : Ін-т Літератури ім. М. Ореста, 1990. – 208 с.

16. *Качуровський І. Село: Поема* / Ігор Качуровський ; вступне слово І. Дзюби. – 2-е вид., доп. ; Осінні пізньоцвіти: Лірика 1990–2000 р. – Київ, 2000. – 96 с.
17. *Качуровський І. Строфіка* / Ігор Качуровський. – Мюнхен : Інститут літератури ім. Михайла Ореста, 1967. – 360 с.
18. *Качуровський І. Фоніка* / Ігор Качуровський. – Мюнхен : Український Вільний Університет, 1984. – 208 с.
19. *Качуровський І. Шлях невідомого* / Ігор Качуровський. – Мюнхен : Дніпрова хвиля, 1956. – 156 с.
20. *О'Лір О. Ігор Качуровський: неокласик, закоханий у Середньовіччя* / Олена О'Лір // Слово і час. – 2008. – № 11. – С. 30–38.
21. *Павленко О. Рецепція прози І. Качуровського в англomовному світі (на матеріалі англomовних перекладів романів «Шлях невідомого», «По той бік безодні»)* / Олена Павленко : автореф. дис. канд. наук: 10.01.05. Київ, 2007. – 17 с.
22. *Ротач П. Зустріч через пістоліття* / Петро Ротач // Криниця. – Полтава, 1995. – С. 74–78.
23. «*Стежка крізь безмір*». Сто німецьких поезій (750–1950) / переклав Ігор Качуровський. – Париж ; Львів ; Цвікау : Зерна, 2000. – 216 с.
24. *Шмігер Т. Історія українського перекладознавства ХХ сторіччя* / Т. Шмігер ; передм. Р. Зорівчак. – Київ : Смолоскип, 2009. – 342 с.
25. *Crystal D. A Dictionary of Linguistics and Phonetics – 6th edition* / David Crystal. – Malden ; Oxford ; Victoria : Blackwell Publishing, 2008. – 529 p.

IN CHERISHED MEMORY OF IHOR KACHUROVSKYI: GEOGRAPHY OF FATE AND CREATIVE LEGACY

Nataliya DIOMOVA, Sofia KULYNYCH

*Ivan Franko National University of Lviv,
Hryhoriy Kochur Department of Translation Studies and Contrastive Linguistics,
1, Universytetska Str., Lviv, Ukraine, 79000*

The article offers an overview of life, creative legacy, translations and literary research of Ihor Kachurovskiy. Main focus has been placed on the variety of his creative and scholarly oeuvre, peculiar features of his poetry and prose, and also affiliation to certain poetic and translation schools. Kachurovskiy's major translations and analytical works dedicated to poetry have been overviewed. Kachurovskiy considered himself to belong to Zerov's school of translation, highly appreciating formal properties of poetry. The translator had an acute poetic sense, fine ear for the poetic melody and solid knowledge of principles and methods of rendering the original verse in the target language.

Keywords: literary studies, neoclassicists, prosody, phonics, strophics, poetic and prose translation.